

Fundacja
Solidarności
Międzynarodowej

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZA ROK 2013

sporządzone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości
w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji
z dnia 8 maja 2001 r. (Dz.U.01.50.529)

I. Informacje ogólne (par. 2.1 rozp.)

Nazwa: **Fundacja Solidarności Międzynarodowej** (do 13 lutego 2013 r. działała pod nazwą Polska Fundacja Międzynarodowej Współpracy na rzecz Rozwoju „Wiedzieć Jak”)

Siedziba: **Warszawa**

Adres rejestrowy: **ul. Bagatela 10/12, 00-585 Warszawa**

Adres do korespondencji: **jak wyżej**

Strona domowa: **<http://www.solidarityfund.pl/>**

Data wpisu w KRS: **12.07.2001 r.**

KRS: **0000024453**

REGON: **012345095**

NIP: **526-22-64-292**

Zarząd Fundacji:

Krzysztof Stanowski – Prezes Zarządu

Marcin Wojciechowski – Wiceprezes Zarządu do 15.10.2013 r.

Katarzyna Zakroczyńska – Członek Zarządu do 8.11.2013 r., Wiceprezes Zarządu od 8.11.2013 r.

Wojciech Górecki – Członek Zarządu od 8.11.2013 r.

Rada Fundacji :

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz, Przewodnicząca,

Andrzej Halicki, Wiceprzewodniczący,

Marek Borowski,

Andrzej Marian Grzyb,

Jerzy Koźmiński,

Henryka Krzywonos-Stycharska,

Adam Lipiński,

Marek Magierowski,

Jacek Protasiewicz,

Jerzy Rejt,

ks. Kazimierz Sowa,

Michał Wojtczak,

Henryk Wujec.

Cele statutowe:

Celem Fundacji Solidarności Międzynarodowej jest realizacja zadań z zakresu międzynarodowej współpracy rozwojowej, w szczególności zleconych przez Ministra Spraw Zagranicznych (Statut, § 8). „Fundacja realizuje swoje cele poprzez udzielanie dotacji. Fundacja może prowadzić również działania własne, w szczególności: organizowanie konferencji, szkoleń, seminariów, staży i innych form kształcenia, wymiany informacji i doświadczeń; działalność wydawniczą, poligraficzną i reprodukcyjną; działalność informacyjną dotyczącą własnej aktywności i obszaru objętego celami działania” (Statut, §9).

Kierunki działania Fundacji Solidarności Międzynarodowej wyznacza Rada, reprezentująca szerokie spektrum środowisk politycznych, społecznych i eksperckich. Fundacja działa pod patronatem Prezydenta RP.

Istotą działania Fundacji jest rozpoznawanie, grupowanie i wykorzystanie potencjału i kompetencji polskich organizacji pozarządowych, środowisk eksperckich i politycznych oraz samorządów w dyplomacji publicznej w obszarze współpracy rozwojowej, a także wspieranie przemian demokratycznych, pomoc w przekazywaniu doświadczeń w zakresie transformacji gospodarczej i ustrojowej – głównie poprzez działania *regrantingowe*. W realizacji swoich celów Fundacja współdziała m.in. z Ministerstwem Spraw Zagranicznych oraz innymi resortami i agencjami rządowymi, z jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, a z także podmiotami zagranicznymi i organizacjami międzynarodowymi.

II. Informacje szczegółowe – działalność statutowa (par. 2.2 rozp.)

Rok 2013 był drugim pełnym rokiem działalności Fundacji Solidarności Międzynarodowej (FSM) po reaktywacji (wcześniej istniała pod różnymi nazwami w latach 1997-2005; obecna nazwa została odnotowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w lutym 2013 r.). W języku angielskim Fundacja używa nazwy Solidarity Fund PL (SFPL).

Warunki współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych w okresie sprawozdawczym zostały zapisane w porozumieniu zawartym 20 stycznia 2012 r. Określono w nim między innymi zasady realizacji zadań (zleconych przez Ministra Spraw Zagranicznych) w krajach o szczególnej sytuacji politycznej. Podstawę prawną w powyższym zakresie daje Ustawa o współpracy rozwojowej z 16 września 2011 r. (art. 10, ust. 3).

20 listopada 2013 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o współpracy rozwojowej. Ustawa rozszerzyła definicję współpracy rozwojowej na pomoc nie tylko państwom rozwijającym się, ale także ich społeczeństwom. Zmiana ta umożliwia wspieranie niezależnych środowisk prodemokratycznych przebywających poza granicami swojego kraju. Do treści Ustawy wprowadzono również aktualną nazwę Fundacji.

Mimo krótkiego okresu dotychczasowej działalności, Fundacja stała się ważną instytucją na mapie polskiej pomocy rozwojowej, odpowiedzialną za projekty demokratyzacyjne za granicą. Oprócz działań planowych, w ramach realizacji swoich celów statutowych Fundacja szybko i elastycznie reaguje na zmieniającą się sytuację w krajach objętych współpracą. Przykładem może być wsparcie udzielone w grudniu 2013 r. niezależnym mediom ukraińskim .

A. Organy Fundacji i jej wewnętrzna struktura

Rada Fundacji. W okresie sprawozdawczym skład Rady Fundacji nie uległ zmianie. W skład Rady wchodziło 13 osób: **Katarzyna Pelczyńska-Nałęcz – Przewodnicząca**, socjolog i politolog, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych; **Andrzej Halicki – Wiceprzewodniczący**, polityk Platformy Obywatelskiej, poseł na Sejm V, VI i VII kadencji; **Marek Borowski**, polityk, senator VII kadencji, poseł na Sejm I, II, III, IV i VI kadencji, Marszałek Sejmu w latach 2001-2004, wicepremier i minister finansów w okresie 1993-1994; **Andrzej Marian Grzyb**, poseł do Parlamentu Europejskiego od 2009 r., polityk Polskiego Stronnictwa Ludowego, poseł na Sejm I, II, III, IV, V i VI kadencji; **Jerzy Koźmiński**, dyplomata i urzędnik państwowy, były ambasador RP w USA i wiceminister spraw zagranicznych, od 2000 r. prezes Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, **Henryka Krzywonos-Stycharska**, działaczka społeczna, działaczka opozycji demokratycznej, sygnatariusz porozumień sierpniowych; **Adam Lipiński**, poseł na Sejm I, IV, V, VI i VII kadencji, polityk Prawa i Sprawiedliwości, były minister w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, z wykształcenia ekonomista, działacz opozycji w czasach PRL; **Marek Magierowski**, publicysta i b. zastępca redaktora naczelnego "Rzeczpospolitej" publicysta tygodnika "Do Rzeczy"; **Jacek Protasiewicz**, poseł do Parlamentu Europejskiego od 2004 r., polityk Platformy Obywatelskiej, poseł na Sejm IV kadencji; **Jerzy Rejt**, były prezes Związku Ukraińców w Polsce, wieloletni koordynator Programu Study Tours to Poland w Kolegium Europy Wschodniej; **Ks. Kazimierz Sowa**, duchowny rzymskokatolicki, dziennikarz, publicysta, dyrektor kanału telewizyjnego Religia.tv; **Michał Wojtczak**, od 2005 senator VI, VII i VIII kadencji, polityk Platformy Obywatelskiej; **Henryk Wujec**, doradca Prezydenta RP ds. społecznych, polityk, fizyk, działacz opozycji w czasach PRL, były wiceminister rolnictwa, poseł na Sejm X, I, II i III kadencji. W 2013 r.

Rada Fundacji zebrała się na 3 posiedzeniach: w dniach 4.04.2013, 20.09.2013 i 8.11.2013. Podczas posiedzeń Rada Fundacji podjęła w sumie 6 uchwał.

Zarząd Fundacji składa się z trzech osób. Funkcję Prezesa pełni **Krzysztof Stanowski**. Do 15 października 2013 r. wiceprezesem był **Marcin Wojciechowski**, który podjął pracę w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Na posiedzeniu 8 listopada Rada Fundacji powierzyła funkcję wiceprezesa **Katarzynie Zakroczymskiej**, oraz powołała do Zarządu – **Wojciecha Góreckiego**. W roku 2013 Zarząd Fundacji obradował na 24 posiedzeniach.

W 2013 roku w Fundacji zatrudnionych było na umowę o pracę 12 osób: trzech członków zarządu, cztery osoby na stanowisku kierowników programowych (odpowiadały za następujące segmenty działalności Fundacji: konkurs grantowy, zapytania ofertowe, podejmowane przez Fundację działania własne, Centrum Informacyjne dla Władz Lokalnych w Ialoveni w Mołdawii), czterech asystentów programowych oraz jeden pracownik administracyjny. W związku z realizowanymi działaniami własnymi Fundacja zatrudnia okresowo dodatkowe osoby na podstawie umów cywilno-prawnych.

W czerwcu 2013 roku zostało zarejestrowane **Przedstawicielstwo FSM w Republice Mołdawii**, w związku z prowadzonym tam przez Fundację Centrum Informacyjnym dla Władz Lokalnych. Organem prowadzącym i Fundatorem dla Przedstawicielstwa jest FSM. Przedstawicielstwo nie posiada samodzielnej osobowości prawnej na terenie Republiki Mołdawii. Osobą odpowiedzialną za prowadzenie Centrum jest Dyrektor, oddelegowany do pracy w Kiszyniowie. Przedstawicielstwo Fundacji zatrudnia dwoje lokalnych asystentów.

B. Zadania zlecone FSM przez MSZ RP

Na podstawie przepisów Ustawy o współpracy rozwojowej (art. 10 ust. 3) Ministerstwo Spraw Zagranicznych może zlecać Fundacji wykonanie zadań w krajach o szczególnych warunkach politycznych.

W roku 2013 MSZ zleciło FSM realizację na rzecz takich krajów następujące zadania:

Lp.	Nazwa działania	Okres realizacji	Dofinansowanie wykorzystane (w PLN)
I	Wsparcie Demokracji 2013	1 I – 31 XII 2013	11 987 007,11 zł

Zadanie było finansowane w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w roku 2013.

W celu zagwarantowania właściwej realizacji zadań zleconych, w tym bezpieczeństwa realizatorów i beneficjentów projektów realizowanych przez polskie organizacje pozarządowe, przedstawiciele Fundacji ściśle współpracowali z Ministerstwem Spraw Zagranicznych i innymi instytucjami rządowymi, Kancelarią Prezydenta RP, parlamentarzystami, a także partnerami międzynarodowymi.

B.I. Wsparcie Demokracji 2013

Program Wsparcie Demokracji 2013 (projekt realizowany od 1 stycznia do 31 grudnia 2013).

Wykorzystane dofinansowanie: 11 987 007,11 zł,

W ramach zadania zleconego Fundacja wdrażała realizację projektów służących wsparciu demokracji na rzecz krajów, w których panują szczególne warunki polityczne, za pośrednictwem i przy udziale organizacji pozarządowych. Zadanie podzielone było na 3 działania:

- **Otwarty konkurs grantowy.** Realizacja projektów wyłonionych w drodze otwartych konkursów grantowych na inicjatywy proponowane i realizowane przez wnioskodawców;
- **Zapytania ofertowe.** Realizacja projektów wyłonionych w drodze zapytań ofertowych na inicjatywy proponowane przez Fundację i realizowane przez organizacje pozarządowe.
- **Zadania realizowane bezpośrednio przez FSM po uzgodnieniu z MSZ:**
 - organizacja wyjazdu polskich obserwatorów w ramach misji OBWE/ODiHR
 - Centrum Informacyjne w Mołdawii
 - Seminarium "Programowanie transformacji w otoczeniu autorytarnym. Przykład Białorusi"
 - Semina "Sprawiedliwość okresu transformacji w kontekście tunezyjskim"
 - Wsparcie niezależnych mediów ukraińskich

W ramach programu wsparto realizację łącznie 53 projektów polskich organizacji pozarządowych podejmujących – we współpracy z partnerami lokalnymi – wspólne inicjatywy na rzecz wspierania prodemokratycznych przemian w Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Ukrainy, Tunezji, Tadżykistanu i Mjanmy/Birmy. 79% zrealizowanych projektów (80,13% wartości projektów) dotyczy krajów Partnerstwa Wschodniego. 41 projektów wybrano w wyniku **otwartego konkursu grantowego** na inicjatywy proponowane i realizowane przez wnioskodawców, 12 projektów w drodze **zapytań ofertowych** na zadania proponowane przez Fundację. Wyboru projektów spośród 177 wniosków dokonały powołane przez Fundację Komisje Grantowe w oparciu o *Zasady uczestnictwa w konkursie grantowym* oraz *Zasady opiniowania i wyboru wniosków* przyjęte zgodnie par. 4 Porozumienia zawartego 20 stycznia 2012 r. między Ministerstwem Spraw Zagranicznych a Fundacją.

Wszystkie projekty dotyczyły co najmniej jednego z trzech priorytetów tematycznych:

I. Wolności obywatelskie w państwie prawa.

- wzmacnianie praworządności, reforma systemu sądowego i innych organów władzy centralnej i lokalnej, współpraca instytucji publicznych i obywatelskich we wdrażaniu dobrych praktyk funkcjonowania instytucji publicznych;
- wsparcie dla osób/organizacji represjonowanych politycznie, wsparcie działalności monitoringowej i rzeczniczej organizacji broniących praw człowieka;
- uczciwe wybory, działania zwiększające przejrzystość procedur i praktyki wyborczej.

II. Wsparcie liderów transformacji i demokracji młodych

- wzmocnienie udziału młodzieży w transformacji systemowej, kształtowanie instytucji demokratycznych, kultury demokratycznej i postaw obywatelskich wśród młodzieży, edukacja obywatelska w edukacji formalnej i nieformalnej;
- wsparcie liderów transformacji systemowej;
- wsparcie działalności organizacji obywatelskich zrzeszających i/lub adresowanych do młodych ludzi.

III. Wzmacnianie potencjału wspólnot lokalnych i społeczeństwa obywatelskiego

- wzmacnianie samorządności i demokracji lokalnej, dobrego zarządzania w administracji lokalnej, mechanizmów dialogu społecznego i konsultacji społecznych;
- wsparcie powstawania i działania organizacji pozarządowych, think-tanków, niezależnych mediów zwłaszcza tzw. obywatelskich.

Otwarty konkurs grantowy

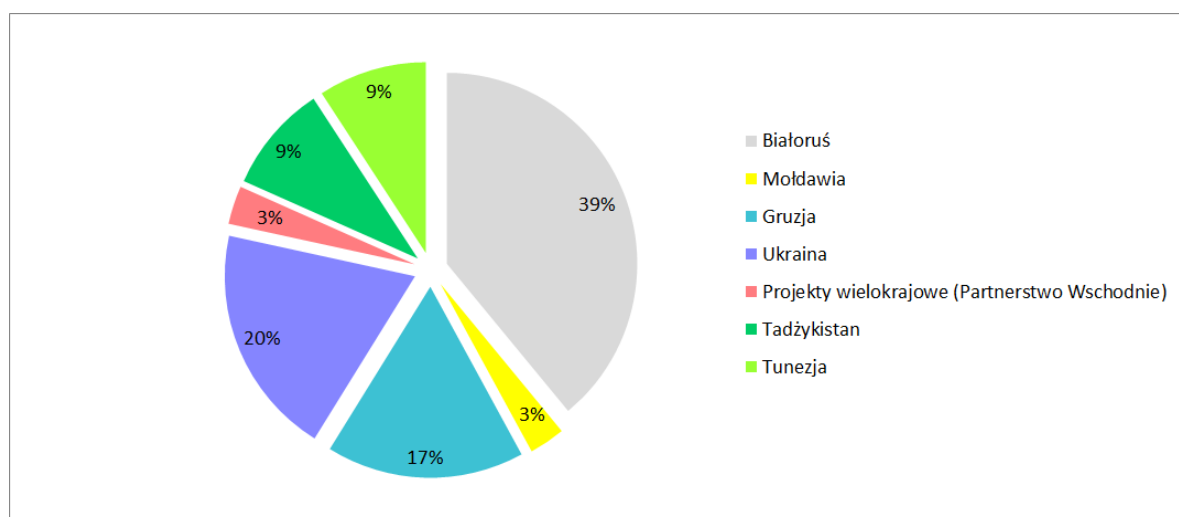
Otwarty konkurs grantowy programu „Wsparcie Demokracji 2013” został ogłoszony 18 listopada 2012 r. Mogły do niego przystąpić: a) zarejestrowane w Polsce stowarzyszenia i fundacje; b) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, działające we współpracy z partnerami z krajów docelowych. Projekty mogły dotyczyć wybranych krajów Partnerstwa

Wschodniego (Białorusi, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy) oraz Tunezji i Tadżykistanu. Po raz pierwszy organizacje mogły aplikować o dofinansowanie projektów dwuletnich (modułowych).

Do konkursu zgłoszono 162 wnioski projektowe na łączną kwotę dofinansowania 30,04 mln zł w 2013 roku i 8,65 mln zł w 2014 roku. Oceniająca wnioski Komisja Grantowa zarekomendowała do realizacji 87 projektów dot. krajów Partnerstwa Wschodniego (małe i duże granty), w tym 36 projektów dot. Białorusi i 51 projektów dot. Gruzji, Mołdawii i Ukrainy oraz 11 projektów dot. Tunezji i Tadżykistanu (małe i duże granty), a także 33 projekty modułowe dot. Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Ukrainy. **Z uwagi na dostępną pulę środków decyzją Zarządu dofinansowanie uzyskały: 23 projekty dotyczące krajów Partnerstwa Wschodniego, 9 projektów dot. Tunezji i Tadżykistanu, a także 7 projektów modułowych dot. krajów PW.** W związku z rezygnacją wnioskodawcy z realizacji jednego projektu w Tunezji środki przeznaczone zostały na dofinansowanie kolejnych najwyżej ocenionych projektów dot. krajów Partnerstwa Wschodniego. W sumie wsparto 41 projektów wyłonionych w drodze konkursu grantowego (ostateczna wartość dofinansowania 8 080 tys. zł).

We wszystkich posiedzeniach Komisji Grantowej uczestniczyli w charakterze obserwatorów przedstawiciele Grupy Zagranica, monitorujący przejrzystość i przestrzeganie procedur oceny i wyboru wniosków. Na podstawie obserwacji został sporządzony raport zawierający – obok pozytywnej oceny sposobu przeprowadzenia konkursu – kilka rekomendacji, które stały się podstawą do korekt w procedurach grantowych w roku 2014).

Procentowy podział środków przyznanych w konkursie grantowym pokazuje wykres:

- w wykresie nie uwzględniono projektu dot. Tunezji, z którego realizacji organizacja wycofała się

O przebiegu realizacji projektów grantobiorcy informowali na swoich stronach domowych, stronach partnerów oraz w lokalnych i centralnych mediach. Informacja o projektach publikowana była również na stronie domowej Fundacji w mediach społecznościowych. Ze względu na szczególne warunki polityczne w danym kraju i/lub bezpieczeństwo beneficjentów lub realizatorów projektów z obowiązku publicznego informowania o projektach wyłączono (całkowicie bądź częściowo) 18 projektów.

Fundacja przeprowadziła pięć szkoleń adresowanych do grantobiorców:

- **Administracja projektami** (m.in. kwestie dotyczące prowadzenia dokumentacji merytorycznej i finansowej);
- **Bezpieczeństwo danych w organizacjach pozarządowych;**

- **Ewaluacja projektów z obszaru współpracy rozwojowej** ze szczególnym uwzględnieniem inicjatyw demokratyzacyjnych;
- **Rola Wideo i Foto – dokumentacja projektu na przykładzie wieloletniej praktyki „Miasto w Komie”** (budowa wizerunku medialnego i dokumentowanie projektów rozwojowych);
- **Pisanie tekstów informacyjnych o projektach.**

Wsparciem dla realizatorów projektów byli opiekunowie z ramienia Fundacji utrzymujący bieżący kontakt z koordynatorem. W trakcie realizacji projektów pracownicy Fundacji odbyli 17 wizyt monitorujących na terenie Polski oraz 23 za granicą (w tym monitoringi wspólne z MSZ). Bezpośrednim monitoringiem objęto łącznie 66% wszystkich projektów (w tym wyłonionych w drodze zapytań ofertowych). Ważnym narzędziem ułatwiającym współpracę opiekunów i koordynatorów projektów była stworzona w tym celu platforma *e-learningowa*.

Zapytania ofertowe

Procedura zapytań ofertowych w ramach programu „Wsparcie Demokracji 2013” umożliwiła elastyczne i sprawne reagowanie na zmieniającą się sytuację społeczno-polityczną w krajach, do których adresowany był konkurs grantowy (po jego ogłoszeniu) oraz w krajach nieobjętych konkursem, a uznanych przez MSZ za takie, w których panują szczególne warunki polityczne.

W ramach 4 zapytań ofertowych przeprowadzonych w 2013 r. wybrano, dofinansowano i zrealizowano 9 projektów skierowanych do Białorusi oraz 3 projekty adresowane do Birmy/Mjanmy (łączna wartość dofinansowania wyniosła 1 512 tys. zł).

Uruchomienie zapytania ofertowego poprzedzały każdorazowo robocze uzgodnienia z MSZ na temat kraju-beneficjenta i tematyki zapytania. Procedura zapytań, podobnie jak konkurs grantowy, była oparta o „Zasady opiniowania i wyboru wniosków (2013)”. Zapytanie ofertowe dotyczące Birmy/Mjanmy poprzedziło otwarte spotkanie informacyjne dla zainteresowanych podmiotów.

Realizacja zarekomendowanych przez Komisję Grantową projektów odbywała się na takich samych zasadach i warunkach, jak projektów wyłonionych w otwartym konkursie grantowym. Ze względu na szczególne warunki polityczne i/lub bezpieczeństwo beneficjentów lub realizatorów projektów z obowiązku publicznego informowania o projektach wyłączono projekty realizowane na rzecz Białorusi.

W celu koordynacji działań wokół projektów realizowanych w ramach zapytań ofertowych dla Białorusi pracownicy Fundacji odbyli szereg spotkań z partnerami/beneficjentami planowanych i przeprowadzanych projektów oraz spotkania koordynacyjne z przedstawicielami innych donorów, m.in. z The National Endowment for Democracy (NED), Die Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) oraz Wspólnoty Demokracji (Community of Democracies), ponadto brali udział w cyklicznych spotkaniach Belarus International Implementers Meeting (BIIM). Sfinansowano również przyjazd partnerów z Białorusi na spotkania w Polsce.

Wizytę monitorującą birmańskie projekty Fundacja zleciła Andrzejowi Muszyńskiemu, autorowi licznych publikacji na temat tego kraju.

Ważną okazją do podsumowania dotychczasowej działalności polskich organizacji pozarządowych w Birmie/Mjanmie było spotkanie realizatorów projektów z legendą birmańskiej opozycji, laureatką Pokojowej Nagrody Nobla, Panią Aung San Su Kyi. Spotkanie było okazją do przedstawienia realizowanych projektów oraz analizy potrzeb regionu. W zorganizowanym 12 września 2013 r. przez

Fundację we współpracy z Instytutem Lecha Wałęsy spotkaniu brali też udział przedstawiciele MSZ, Kancelarii Prezydenta i Wspólnoty Demokracji.

Zadania realizowane bezpośrednio przed Fundacją (w uzgodnieniu z MSZ)

a) organizacja wyjazdu polskich obserwatorów w ramach misji ODIHR OBWE

FSM koordynowała proces rekrutacji, wstępnego przeszkolenia oraz wyjazdu 12 polskich obserwatorów (w tym 2 długo- i 10 krótkoterminowych) na wybory prezydenckie w Gruzji, które odbyły się 27 października 2013 r. Misja obserwatorów długoterminowych odbywała się w terminie 23 września – 4 listopada, a krótkoterminowych – od 22 do 30 października. Obserwatorów wybrano spośród 166 kandydatów. Przed wyjazdem obserwatorzy uczestniczyli w szkoleniu zorganizowanym przez Fundację.

Dodatkowo, bez wykorzystania dofinansowania MSZ RP, Fundacja zorganizowała spotkanie informacyjno-szkoleniowe dla wyjeżdżających na parlamentarną misję obserwacyjną przedstawicieli Senatu RP.

b) Centrum Informacyjne dla Władz Lokalnych w Mołdawii

Powołane do życia w roku 2012 r. Centrum Informacyjne dla Władz Lokalnych w Mołdawii jest projektem finansowanym wspólnie ze środków MSZ RP oraz The United States Agency for International Development (USAID). Głównym celem istnienia Centrum jest poprawa zdolności samorządów mołdawskich do absorpcji dostępnych środków pomocowych poprzez działania szkoleniowe, konsultacje indywidualne, a także udostępnienie zbiorczej informacji o bieżących konkursach organizowanych przez agendy z państw UE na stronie internetowej www.centruinfo.org, dostępnej w języku rumuńskim (mołdawskim), rosyjskim i angielskim.

W 2013 r. Centrum zorganizowało na terenie Mołdawii **8 szkoleń** na temat opracowywania wniosków o dofinansowanie oraz wdrażania projektów, a także **2 spotkania informacyjne** – w Kiszyniowie na temat polskich programów pomocowych i w Warszawie – dla organizacji polskich zainteresowanych współpracą z partnerami mołdawskimi. Łącznie w szkoleniach i spotkaniach wzięły udział 362 osoby. Centrum było ponadto współorganizatorem **Forum Rozwoju Obszarów Wiejskich** w Braviceni (22 maja) i **Regionalnego Forum Inwestycji i Innowacji w Costești** (23-24 maja). Do dyspozycji zainteresowanych partnerów oddano bazę danych donatorów i dotychczasowych konkursów grantowych, wydaną w nakładzie 400 egz. broszurę „**Jak stworzyć udany projekt?**” („Cum să elaborăm un proiect de succes?”), ulotki informacyjne w trzech językach oraz cztery kwartalne biuletyny informacyjne w języku rumuńskim, dostępne na stronie internetowej Centrum. Centrum pomogło mołdawskim władzom lokalnym i organizacjom pozarządowym w znalezieniu partnerów w Polsce i/lub opracowaniu wniosków o dofinansowanie. Wymiernym rezultatem działań konsultacyjnych są trzy projekty międzynarodowe, których partnerzy nawiązali współpracę dzięki wsparciu Centrum.

c) Warsztaty „Programowanie transformacji w otoczeniu autorytarnym. Przykład Białorusi”

Celem zorganizowanych w dniach 10-16.02.2013 r. w Bruchowyczach koło Lwowa warsztatów było wsparcie procesu transformacji na Białorusi oraz aktywizacja kluczowych prodemokratycznych białoruskich organizacji pozarządowych. Warsztaty zorganizowano we współpracy i współfinansowaniu Die Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) przy aktywnym udziale organizacji pozarządowych z Białorusi. W warsztatach wzięło udział 62 uczestników z różnych krajów (w tym 23 liderów białoruskich organizacji pozarządowych, przedstawiciele platformy Transformation Thinkers z Syrii, Chile, Egiptu, Armenii, Uzbekistanu i Ukrainy) oraz eksperci z Polski: Zbigniew Janas i Waldemar Kuczyński. Uczestnicy, wychodząc od analizy różnych modeli transformacji możliwych do realizacji w krajach autorytarnych, skupili się na przykładzie Białorusi.

Problematyka transformacji systemowej została przedstawiona w szerokim kontekście zmian w krajach postkomunistycznych Europy Środkowo-Wschodniej, przestrzeni postsowieckiej, Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu.

d) Seminaria „Sprawiedliwość okresu transformacji w kontekście tunezyjskim”

Zorganizowany we współpracy z tunezyjską organizacją pozarządową Le Labo' Démocratique (www.labodemocratique.wordpress.com) cykl seminariów „Sprawiedliwość okresu transformacji w kontekście tunezyjskim” był kontynuacją realizowanego w 2012 r. programu „Polska-Tunezja – wsparcie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego”. W ramach projektu Fundacja we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej, Helsińską Fundacją Praw Człowieka, Naczelną Radą Adwokacką i Ambasadą RP w Tunezji zorganizowała w Tunisie w dniach 27-29 września warsztaty dla przedstawicieli mediów i społeczeństwa obywatelskiego, a w dniach 1-4 października – dla pracowników administracji publicznej (m.in. MSW, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Praw Człowieka i Sprawiedliwości Przejściowej). Tematem warsztatów była „Rola archiwów państwowych i innych instytucji publicznych oraz organizacji obywatelskich w ustalaniu faktów oraz sposobu rozliczeń z przeszłością”. W trakcie spotkań polscy eksperci omówili tematy dotyczące m.in: transformacji demokratycznej w Polsce, kompetencji IPN, problematyki rozliczeń z przeszłością, kwestii archiwów, otwarcia i dostępu do nich, a także praw człowieka w kontekście rozliczeń z przeszłością. Podczas warsztatów wypracowano listę wspólnych rekomendacji w kontekście sprawiedliwości okresu transformacji w Tunezji dla administracji publicznej, sektora pozarządowego i mediów. W sumie w warsztatach zorganizowanych w Tunezji wzięło udział 40 uczestników.

e) Wsparcie niezależnych mediów ukraińskich

Sytuacja, do jakiej doszło jesienią 2013 r. w Ukrainie po decyzji prezydenta Wiktora Janukowycza o niepodpisaniu Umowy Stowarzyszeniowej z UE (powstanie EuroMajdanu, szeroki ruch protestu) ujawniła pilną potrzebę wsparcia niezależnych mediów ukraińskich informujących o zachodzących w Ukrainie wydarzeniach oraz wspierających prodemokratyczne i proeuropejskie aspiracje społeczeństwa ukraińskiego. W wyniku pilnych konsultacji podjęto decyzję wsparcia dwóch mediów centralnych (stacji telewizyjnej HromadskeTV, portalu informacyjnego Українська Правда www.pravda.com.ua), a także regionalnego portalu internetowego we wschodniej Ukrainie. Po ustaleniu najpilniejszych potrzeb przekazano redakcjom sprzęt dziennikarski (m.in. kamery, sprzęt komputerowy) na łączną sumę 61 tys. zł.

Wspieranie niezależnych mediów ukraińskich kontynuowano także w pierwszych tygodniach 2014 r.

C. Inne działania

C.I. Nagroda Solidarności

Z inicjatywy MSZ Fundacja współuczestniczyła w opracowaniu koncepcji *Nagrody Solidarności za działania na rzecz wartości demokratycznych i wolności obywatelskich* za działania na rzecz wprowadzania ładu demokratycznego i wolności obywatelskich. Pierwsze wręczenie nagrody planowane jest w roku 2014.

C. II. Biblioteka Solidarności Międzynarodowej

Fundacja kontynuowała prace prowadzące do stworzenia we współpracy z partnerami (MSZ, Kancelaria Prezydenta RP, Europejskie Centrum Solidarności, Instytut Lecha Wałęsy, Grupa Zagranica) internetowego, multimedialnego i wielojęzycznego repozytorium zawierającego otwarte i ogólnie

dostępne zasoby z zakresu transformacji ustrojowej, społecznej i gospodarczej w Polsce i w regionie, jak również materiały wspierające międzynarodową wymianę doświadczeń w tym zakresie.

Na spotkaniu w Belwederze 13 lutego 2014 r. ideę Biblioteki Solidarności Międzynarodowej wsparł Prezydent Bronisław Komorowski, który podkreślił, że może ona wzmocnić ruchy obywatelskie w krajach, które potrzebują więcej demokracji i stabilności.

Bibliotekę będą tworzyły udostępnione w Internecie publikacje w formie plików tekstowych, dźwiękowych, graficznych, filmowych, wreszcie kursów *e-learningowych*. Biblioteka powinna stać się miejscem promocji polskich doświadczeń z okresu przemian demokratycznych w 25-lecie od ich rozpoczęcia oraz dorobku ruchu „Solidarności”.

C. III Działania na rzecz Ukrainy

Na przełomie lat 2013 i 2014 Fundacja stała się miejscem spotkania i koordynacji aktywności różnych środowisk działających na rzecz wsparcia przemian demokratycznych w Ukrainie oraz pomocy poszkodowanym podczas protestów obywatelskich. Jednym z efektów tych działań było powstanie już w roku 2014 Komitetu Obywatelskiego Solidarności z Ukrainą (www.solidarnoscukraina.pl). Ponieważ aktywne działania na rzecz Ukrainy wciąż trwają i trudno je na obecnym etapie podsumować, zostaną one uwzględnione w sprawozdaniu za rok 2014.

C. IV Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

W 2013 r. Fundacja utrzymywała stałe kontakty z licznymi partnerami z sektora pozarządowego w Polsce i za granicą. Część tych kontaktów była związana z realizacją zadań zleconych przez MSZ, ale wiele wykraczało poza te ramy. Na szczególne odnotowanie zasługują:

- systematyczna współpraca z Grupą Zagranica obejmująca między innymi konsultacje procedur konkursowych, obserwację pracy Komisji Grantowych; w wyniku rekomendacji obserwatorów z ramienia Grupy Zagranica oraz konsultacji przyjęto kilka znaczących zmian w procedurach konkursu grantowego i zapytań ofertowych na rok 2014;
- otwarte konsultacje społeczne projektów zmian w dokumentach konkursu Wsparcie Demokracji 2013 (13.08 – 15.09.2013 r.);
- 28 lutego 2013 r. w ramach Polsko-Amerykańskiego Dialogu Strategicznego na rzecz Demokracji Fundacja zorganizowała okrągły stół z udziałem polskich i amerykańskich organizacji pozarządowych zaangażowanych w programy prodemokratyzacyjne w Europie Wschodniej;
- 1 marca 2013 r. zorganizowano wspomniane w punkcie B. I a spotkanie organizacji pozarządowych potencjalnie zainteresowanych prowadzeniem projektów w Mołdawii. Dyrektor Centrum Informacyjnego dla Władz Lokalnych Mołdawii zaprezentował działalność samego Centrum. Przedstawił sytuację polityczno-gospodarczą w tym kraju oraz specyfikę pracy tamtejszych samorządów lokalnych;
- 12 września 2013 spotkanie działających w Birmie/Mjanmie polskich organizacji pozarządowych z legendą birmańskiej opozycji, laureatką Pokojowej Nagrody Nobla, Panią Aung San Su Kyi.
- 6 listopada odbyło się spotkanie podsumowujące projekty realizowane w Ukrainie w latach 2012-2013 w kontekście sytuacji w tym kraju i szczytu Partnerstwa Wschodniego;

C. V Współpraca z partnerami międzynarodowymi

Wzorem lat ubiegłych pracownicy Fundacji brali czynny udział w licznych dwustronnych i wielostronnych spotkaniach z przedstawicielami organizacji międzynarodowych zajmujących się projektami demokratyzacyjnymi, a także w spotkaniach służących wymianie informacji oraz koordynacji między podmiotami prowadzącymi taką działalność m.in. w Belarussian International

Implementers Meeting (dwukrotnie), w zorganizowanym przez WBI (World Bank Institute), UNDP i Komisję Europejską seminarium „Sharing knowledge and transition experience for development: the view of New European Donors”, w spotkaniach World Movement for Democracy, Wspólnoty Demokracji (w tym Moldova Task Force) oraz w spotkaniach w ramach Polsko-Amerykańskiego Dialogu Strategicznego na rzecz Demokracji. Bezpośrednie dwustronne rozmowy dotyczące realizowanych projektów, tematyki zapytań ofertowych prowadzono również m.in. z European Endowment for Democracy, National Endowment for Democracy (NED), International Republican Institute (IRI), Freedom House, Die Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ), a także z przedstawicielstwami dyplomatycznymi akredytowanymi w Polsce.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje zorganizowanie przez Fundację w ramach VII Konferencji Ministerialnej Wspólnoty Demokracji (Ułan Bator, 29 kwietnia 2013 r.) spotkania przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego z Białorusi i organizacji wspierających działania prodemokratyczne w tym kraju, a także przedstawicieli wybranych rządów – członków Wspólnoty Demokracji. Spotkanie było okazją do podzielenia się informacjami na temat bieżącej sytuacji w Białorusi, działań podejmowanych przez państwa i organizacje społeczne na rzecz demokratycznych przemian w tym kraju, przedstawienia doświadczeń z innych regionów świata. Wreszcie – refleksji, jak organizacja międzynarodowa, jaką jest Wspólnota Demokracji może mobilizować swoich członków do solidarnego występowania w sytuacji, kiedy łamane są podstawowe zasady demokratyczne.

21 stycznia 2013 roku Prezes FSM Krzysztof Stanowski został nagrodzony orderem „Gwiazda Polarna” (Altan Gadas) przez przebywającego w Polsce prezydenta Mongolii Cachiagijna Elbegdordża.

III. Działalność gospodarcza (par. 2.3 rozp.)

Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej

IV. Uchwały zarządu (par. 2.4 rozp.)

W roku 2013 r. Zarząd FSM, podczas 24 posiedzeń, podjął 51 uchwał.

Kopie uchwał Zarządu Fundacji podjętych w roku 2013 stanowią załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

V. Przychody, świadczenia odpłatne, wynik działalności gospodarczej (par. 2.5 rozp.)

Wymagane informacje zawiera Sprawozdanie finansowe za rok 2013, stanowiące załącznik do niniejszego Sprawozdania.

VI. Koszty (par. 2.6 rozp.)

a) Realizacja celów statutowych:	12 416 373,19 zł
b) Administracja (czynsze, opłaty telefoniczne, administracyjne, pocztowe itp.):	4 626,58 zł
w tym:	
Zużycie materiałów i energii	2315,63 zł
Usługi obce	30,00 zł
Podatki i opłaty	0,00 zł
Wynagrodzenia oraz ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	0,00 zł
Pozostałe koszty	2280,95 zł
c) Działalność gospodarcza:	0,00 zł
d) Inne koszty (operacyjno-finansowe):	174,90 zł

Informacje szczegółowe zawiera Sprawozdanie finansowe za rok 2013.

VII. Zatrudnienie, banki, majątek trwały (par. 2.7 rozp.)

Dane o:

- a) Liczbie osób zatrudnionych w fundacji z podziałem według zajmowanych stanowisk i z wyodrębnieniem osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej:
 - Osoby zatrudnione wyłącznie w działalności statutowej wg stanu na 31.12.2013 r., łącznie osób 11, w tym:
 - stanowisko: członek Zarządu – 2 osoby
 - stanowisko: kierownik programowy – 4 osoby
 - stanowisko: asystent programowy – 4 osoby
 - stanowisko: pracownik administracyjny – 1 osoba;
 - Osoby zatrudnione wyłącznie w działalności gospodarczej – nie dotyczy;

- b) Łącznej kwocie wynagrodzeń wypłacanych przez fundację z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia, z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej:
- wynagrodzenia osób zatrudnionych w działalności statutowej:
 - wynagrodzenia 594 933,31 zł (brutto)
 - nagrody 0,00 zł
 - premie 33 700,00 zł (brutto)
 - inne świadczenia 0,00 zł
 - wynagrodzenia osób zatrudnionych w działalności gospodarczej: nie dotyczy;
- c) Wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłacanego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia:
- wynagrodzenia roczne w działalności statutowej – członkowie Zarządu łącznie:
 - wynagrodzenia 467 838,55 zł (brutto)
 - nagrody 0,00 zł
 - premie 0,00 zł
 - inne świadczenia 0,00 zł
 - wynagrodzenie roczne w działalności gospodarczej: nie dotyczy;
- d) Wydatkach na wynagrodzenia z umów cywilno-prawnych: 218 584,08 zł (brutto);
- e) Udzielonych przez fundację pożyczkach pieniężnych, z podziałem według ich wysokości, ze wskazaniem pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek oraz z podaniem podstawy statutowej udzielania takich pożyczek: Fundacja nie udzielała pożyczek;
- f) kwotach ulokowanych na rachunkach bankowych ze wskazaniem banku:

Bank Gospodarstwa Krajowego oddział w Warszawie
 Al. Jerozolimskie 7, 00-955 Warszawa
 408 952,35 zł. (stan na dzień 31.12.2013 r.)

W tym: 408 790,26 PLN i 53,81 USD (według wyceny na dzień bilansowy 162,09 PLN);

- g) Wartości nabytych obligacji oraz wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek: nie dotyczy;
- h) Nabytych nieruchomości, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie: nie dotyczy;
- i) Nabytych pozostałych środkach trwałych: 2 559,00 zł;
- j) Wartości aktywów i pasywów fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzonych dla celów statystycznych: 420 572,80 zł;

Wartości aktywów, w tym:

należności w wysokości	10 902,27 zł
środki pieniężne na rachunkach bankowych	408 952,35 zł
rozliczenia międzyokresowe kosztów	718,18 zł

Zobowiązania w kwocie:
Fundusz własny:

420 427,14 zł
145,66 zł

VIII. Działania zlecone przez administrację państwową (par. 2.8 rozp.)

Podmiot udzielający dotacji	Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Nazwa projektu	Wsparcie Demokracji 2013
Kwota dotacji w roku 2013	12 300 000,00zł + 46 313,12 zł (odsetki z lokat i od grantobiorców) = 12 346 313,12 zł
Wydatki w roku 2013	11 985 676,90 zł
Informacja o rozliczeniu dotacji	Pozostałe środki zostały zwrócone do MSZ w dniu 29.01.2014
Wynik finansowy	360 636,22 zł

IX. Deklaracje i podatki (par. 2.9 rozp.)

Ciążące zobowiązania na dzień 31.12.2012 r.:

- Podatek dochodowy od osób fizycznych: 220,00 zł.
- Składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, FP i FGŚP: 0,00 zł

Fundacja składa następujące deklaracje podatkowe:

- PIT-4R - deklaracja podatku od wynagrodzeń
- VAT-7 - deklaracja podatku od towarów i usług
- CIT-8 - rozliczenie roczne podatku dochodowego
- PIT 8 – AR deklaracja zryczałtowanego podatku od wynagrodzeń

X. Kontrola (par. 3 rozp.)

W roku 2013 sprawozdanie finansowe Fundacji za rok 2012 zostało poddane audytowi zewnętrznemu.

Warszawa, **28.03.2014 r.**

Krzysztof Stanowski, Prezes Zarządu

Katarzyna Zakroczyńska, Wiceprezes Zarządu

Wojciech Górecki, Członek Zarządu